

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hyvinvointia kasvusta ja luottamuksesta

JUSSI VIRSUNEN, OSASTOPÄÄLLIKKÖ
KANSALAI SJÄRJESTÖAKATEMIA 1.10.2026

Luottamus, turvallisuus ja kestävä kasvu luovat Suomen suuntaa

Demokraattiset arvot ja julkisen johtamisen periaatteet

Julkisten palveluiden asiakaskeskeinen kehittäminen

Korkeatasoista toimintaa virkamiesetiikalla

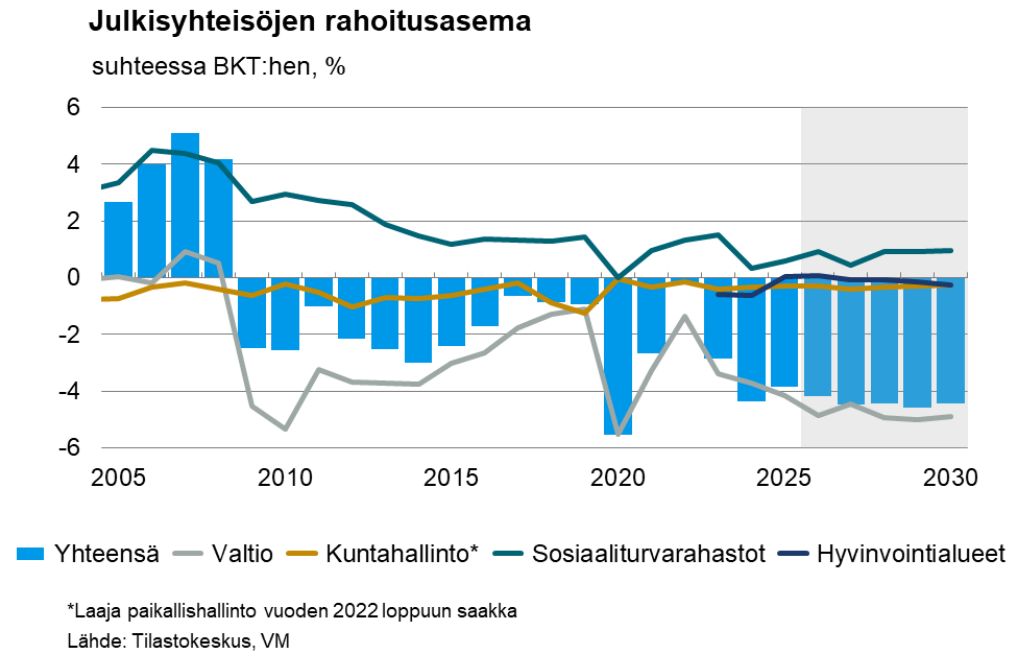
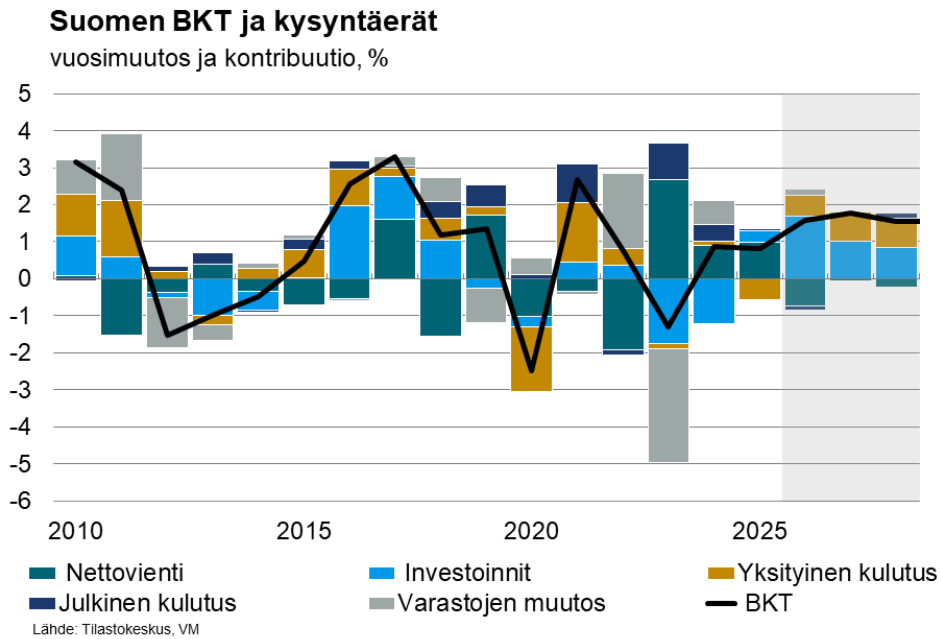
Hallinnon vuorovaikutusta kansalaisten ja sidosryhmien kanssa avoimen hallinnon kautta

Luottamuksen tasot väestöryhmittäin vuosina 2023 ja 2025

Prosenttiosuus kunkin väestöryhmän vastaajista, jotka antavat hallitukselle luottamuksesta arvosanan 6–10 (asteikolla 0–10)

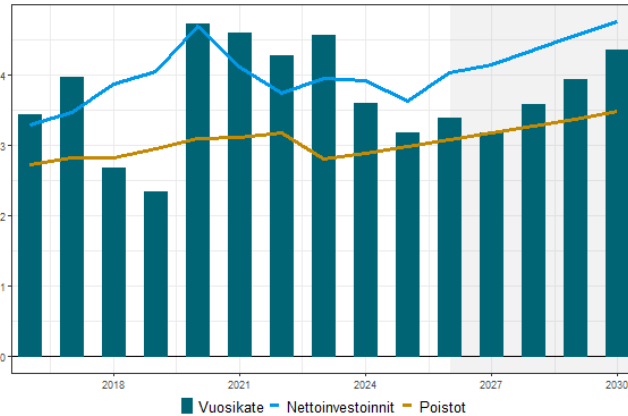

Julkisen talouden näkymiä

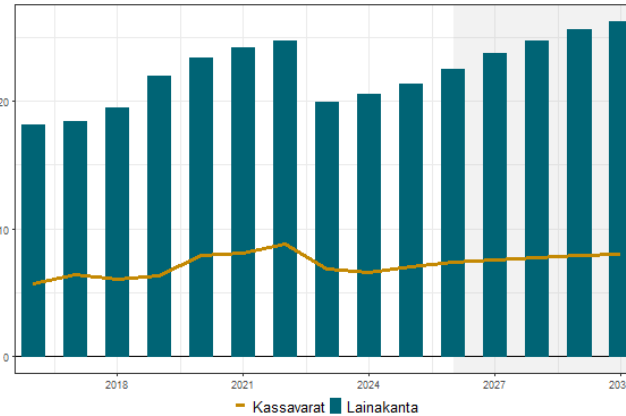

Taloukasvun piristyminen ei näy vielä kuntataloudessa

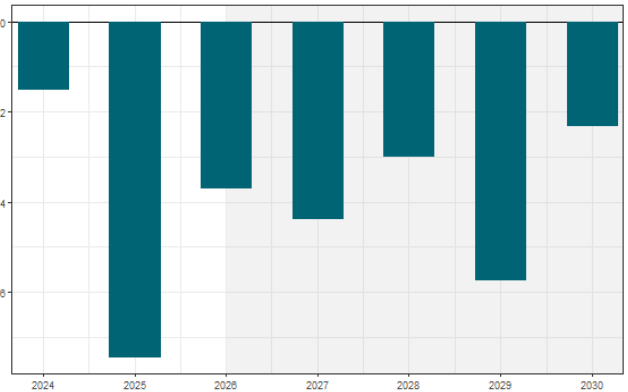
Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit, mrd

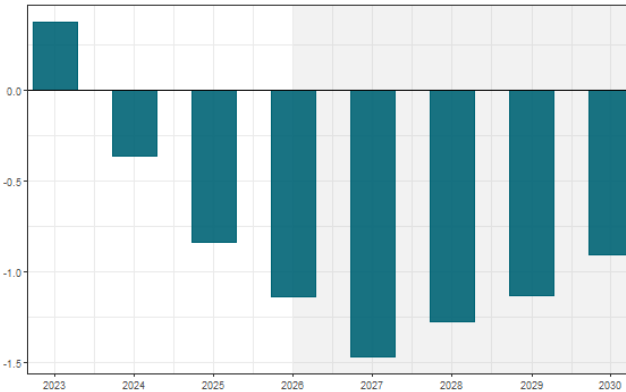
Lainakanta ja kassavarat, mrd

Toimintakatteen muutos, %

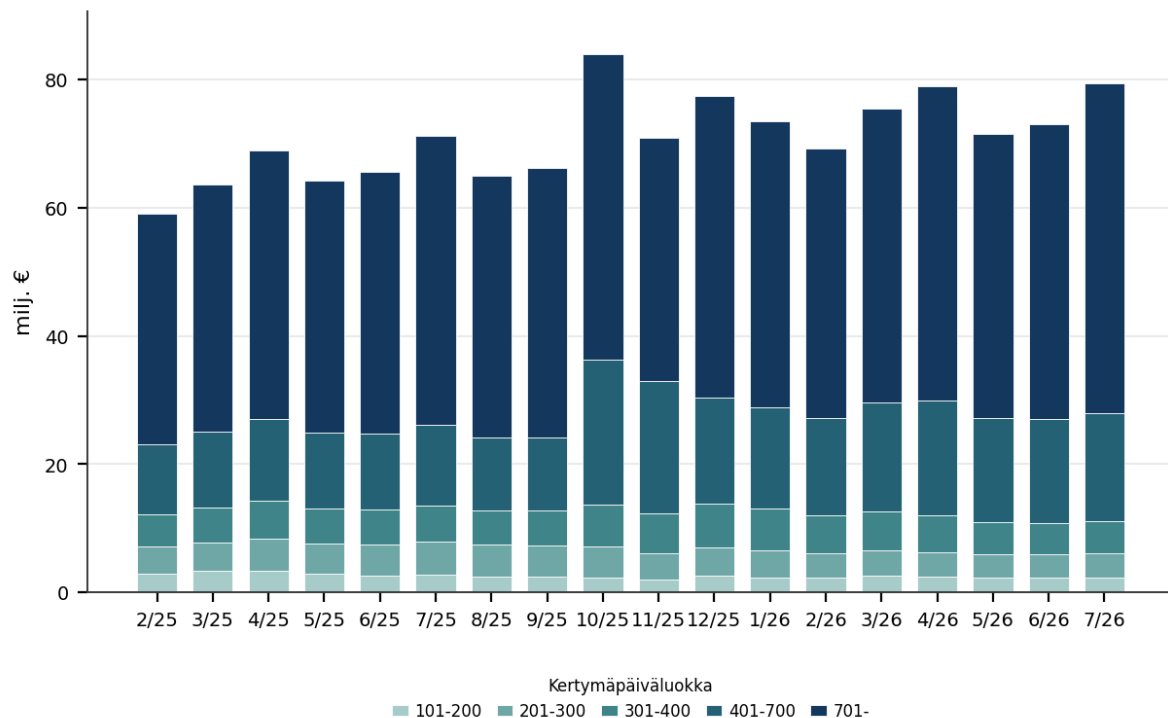
Toiminnan ja investointien rahavirta, mrd

- Kunta-alan palkankorotukset ovat korkeimmillaan lähivuosina.
- Työttömyysmenot pysyvät korkealla tasolla koko ennustejakson.
- Perustoimeentulotuen laskutusmuutos kasvattaa oletuksena sekä toimintamenoja että valtionosuuksia vuodesta 2029.
- Kuntakohtaisista eroista huolimatta investointitaso pysyy korkeana, mikä kasvattaa lainakantaa koko ennustejakson.
- Kuntatalouden epätasapaino lievenee hieman ennustejakson lopulla.
 - Osa valtionosuusvähennyksistä päättyy ja henkilöstömenojen kasvu pienenee

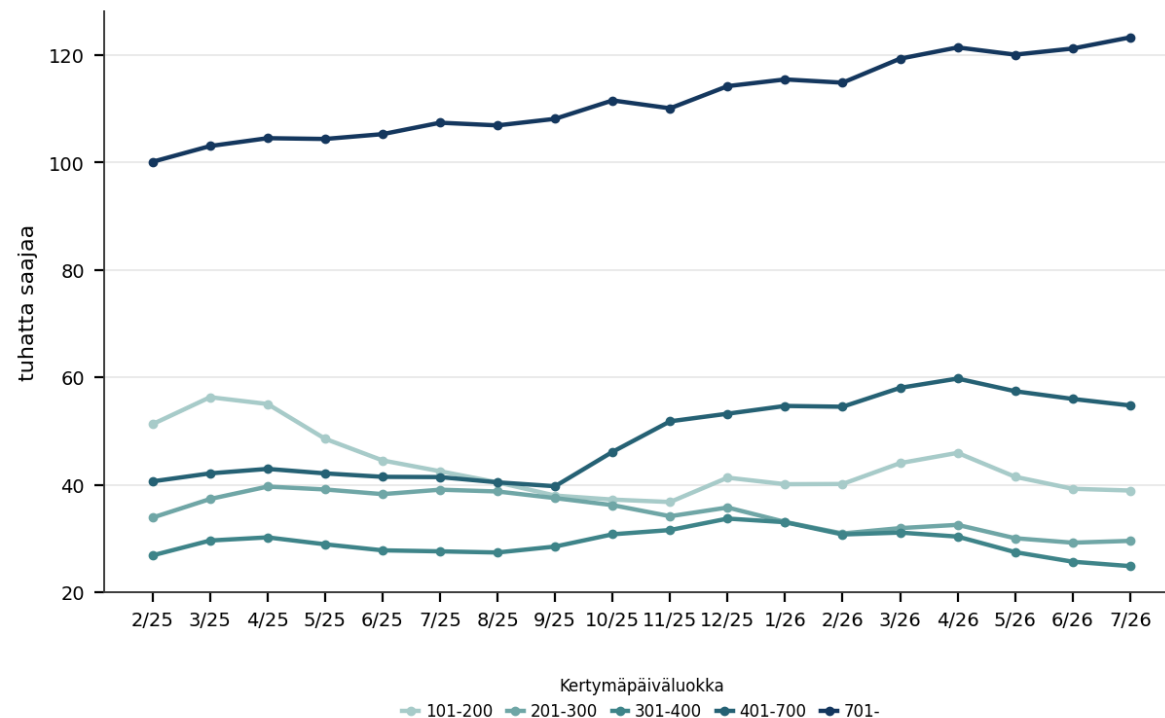
Pitkäaikaistyöttömyys ylläpitää kuntien työttömyysmenoja

Kunnan rahoitusosuus kertymäpäiväluokittain, koko maa

Lähde: Kela

Saajien lukumäärä kertymäpäiväluokittain, koko maa

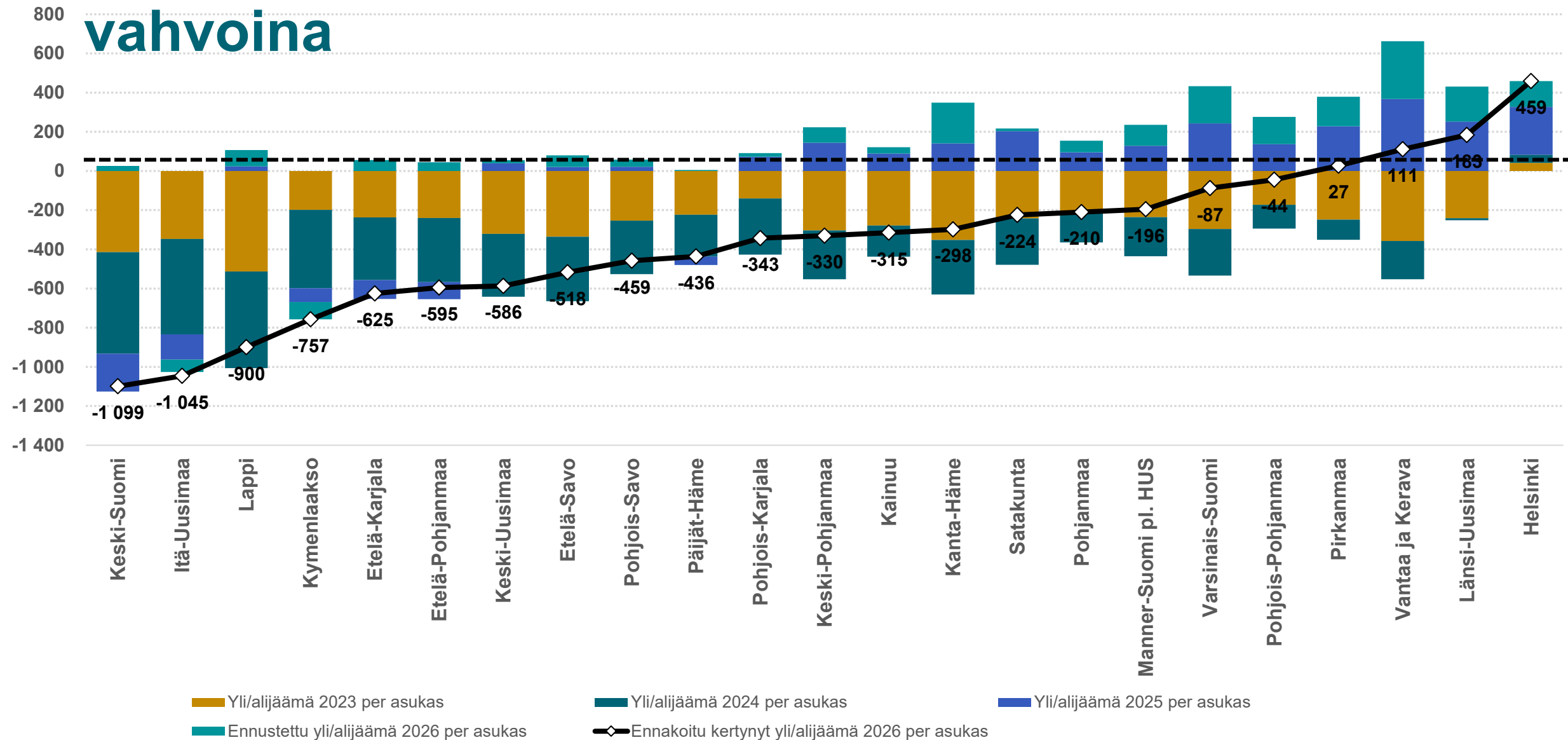

Lähde: Kela

Hyvinvointialuelouden positiivinen vire jatkuu – alueellinen eriytyminen säilyy

- Hyvinvointialueiden vuoden 2026 **ylijäämäksi ennustetaan noin 600 milj. euroa**
 - Hyvinvointialueiden yhteenlaskettu kertynyt alijäämä supistuisi noin 1,1 miljardiin euroon.
 - Kolme aluetta ennakoi edelleen alijäämäistä tulosta (vrt. 6 vuonna 2025).
 - Talousarviossa ennakoitiin noin 531 milj. euron ylijäämää.
- Ennusteen perusteella Pirkanmaan sekä Vantaa ja Keravan hyvinvointialueet saisivat katettua alijäämänsä vuoden 2026 loppuun mennessä.
- Ennuste tarkoittaisi noin **4,2 prosentin nettokustannusten nimelliskasvua vuodesta 2025.**
 - Viime vuotta (+1,3 %) voimakkaamman nettokustannusten kasvun taustalla erityisesti muutostuen loppuminen sekä vuoden 2025 tilinpäätöksissä kirjatut kertaluontoiset erät (mm. kiinteistöveron oikaisu).
 - Hyvinvointialueiden tilinpäätösennusteisiin liittyy tunnetusti epävarmuutta.

Neljä hyvinvointialuetta ennakoi kertynyttä ylijäämää vuoden 2026 lopussa, alueelliset erot säilyvät vahvoina

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö

- Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen yhteistyöryhmä ja sihteeristö asetettu ajalle 13.3.2026–31.3.2027 edistämään kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välistä yhteistyötä.
- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa on useita mainintoja kuntien ja hyvinvointialueiden välisten yhdyspintojen ohjaamisesta ja kehittämisestä. Hallitusohjelman kirjaukset koskevat erityisesti kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden sekä työllisyyden yhdyspintojen edistämistä ja tiedolla johtamisen kehittämistä.

Strategisen yhteistyön ja osallisuuden välttämättömyys

hyvinvointialueet
varautuminen vaikuttavuus työllisyyden hoito
terveydenhuolto rahoitus
sosiaalipalvelut yhteistyö demokratia osallisuus
hyvinvoinnin edistäminen liikunta ja kulttuuri
yhdyspinnat johtaminen ennaltaehkäisy
palvelukokonaisuudet sivistystoimi
monialaisuus palveluketjut
sote nuorisotyö tiedonkulku
kunnat sopimukset strategiat

Kansalliset dialogit rakentavat parempaa ymmärrystä tulevaisuudesta

1 300 keskustelua

kansallisetdialogit.fi

500 keskustelun järjestäjää

13 000 osallistujaa

170 paikkakuntaa

Keskustelemme syksyllä kestävästä kotimaasta ja kuulemme yhteenvedon nuorten huomisesta.

**KANSALLISET
DIALOGIT**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Osallistu avoimen hallinnon toimintaan

SEURAAVAN TOIMINTAOHJELMAN
VALMISTELU ON MYÖS KÄYNNISSÄ.

AVOINHALLINTO@GOV.FI
AVOINHALLINTO.FI

